

Nº 2/1943.

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställ-
ning till Ålands landsting med förslag till land-
skapslag om avlöning i landskapsförvaltningen
underlydande tjänster eller befattningar uti
landskapet Åland.

Den 22 december 1942 utfärdades i riket lag om avlöning i statens
tjänster eller befattningar, vilken trätt i kraft den 1 januari inneva-
rande år; och närmare stadganden om verkställigheten och tillämpningen
av denna lag har utfärdats i förordning av den 19 januari 1943.

Landskapsnämnden anser nödvändigt att i avseende å utredning till fö-
revarande förslag i huvudsak redogöra för innehållet av Regeringens pro-
position till den nya lönelagen i riket. I den proposition Regeringen av-
gav till Riksdagen av den 18 september 1942 med förslag till lag om avlö-
ning i statens tjänster eller befattningar, framhölls bland annat, att
statens nuvarande avlöningssystem grundade sig på lagen av den 29 decem-
ber 1923 angående grunderna för avlöning i statens tjänster och befatt-
ningar, vilken lag i huvudsak var gällande oförändrad. I tjänstemännens
avlöningsförhållanden, reglerade enligt denna lag, hade emellertid så-
väl till följd av avlöningens otillräcklighet som av andra orsaker före-
kommit betydande missförhållanden, vilka varit ägnade att å ena sidan vä-
ka missnöje inom tjänstemannakretsar och å andra sidan försvaga statens
förvaltningsmaskineri genom att försvåra möjligheten för staten att i
sin tjänst fästa den mest kompetenta och dugliga arbetskraften. Under de

till följd av kriget förändrade förhållandena med den stegrade löne- och prisnivån hade dessa missförhållanden ökats i den grad, att en genomgripande reformering av avlöningsförhållandena blivit nödvändig, och avsikten var att genomföra en sådan från och med ingången av år 1943.

I Regeringens förslag till ny avlöningslag hade avlöningsformerna i huvudsak bibehållits sådana de för närvarande voro. Den ordinarie avlöningen för innehavare av tjänst eller befattning bleve fortfarande grundlön jämte ålders- och familjetillägg. Med tillbörligt beaktande av den likhet i prisnivån, som rådde på olika orter och särskilt kom till synes i fråga om bostadshyrorna, föreslog Regeringen intagande i lagen av ett stadgande, enligt vilket innehavare av tjänst eller befattning i den utsträckning, som i förordning noggrannare komme att stadgas, kunde inom ramen för statsförslaget beviljas dyrtidstillägg i överensstämmelse med prisnivån på hans tjänsteort. Vidare föreslogs att med tanke på eventuella fluktuationer i penningvärdet uti lagen måtte intagas ett stadgande därom, att innehavare av tjänst eller befattning utöver den egentliga avlöningen kunde erhålla särskilt dyrtidstillägg inom ramen för vad i statsförslaget förutsattes.

Antalet avlöningsklasser föreslogs att ökas från 30 till 38. Men i stället för att de nuvarande avlöningsklasserna började från den högsta och slutade med den lägsta, föreslogs ordningen omvänd. Med detta system avsågs det möjligt att vid behov öka antalet avlöningsklasser utan att behöva ändra hela förteckningen av tjänster. Grundlönen i den lägsta

löningsklassen föreslogs till 20.700 mark och i den högsta till 180.000 mark.

Beräkningen av de till ålderstillägg berättigade tjänsteåren hade på grund av de mångahanda stadgandena i rikets gällande avlöningslag medfört svårigheter och givit anledning till olika tolkningar. Därför ansåg Regeringen att i den nya avlöningslagen för underlättande av dess tillämpning så klara och enkla stadganden som möjligt borde eftersträvas. Principen, som av Regeringen tillämpades, var, att såsom tjänsteår, vilka berättigade till ålderstillägg, borde räknas tjänst eller befattnings, vilken sköttes såsom huvudsyssla, och hela tjänstetiden i statens ordinarie tjänst eller befattnings, en två år överstigande del av tjänstetiden i statens extra befattnings, vilken sköttes som huvudsyssla, samt en fyra år överstigande del av tjänstetiden i kommuns, religiöst samfunds eller enskild sammanslutnings eller inrättnings ordinarie befattnings, vilken sköttes såsom huvudsyssla. I fråga om sistnämnda tjänstgöring föreslog Regeringen en sådan begränsning, att dylik tjänst kunde räknas tillgodo endast i det fall, att den med avseende å kompetensvillkor och art kunde jämföras med den statens tjänst eller befattnings, i vilken vederbörande först inträtt efter sin avgång från befattnings i fråga.

Avsikten var dessutom att i den avlöningsförrättning, som skulle utfärdas med stöd av avlöningslagen, intaga ett stadgande, på grund varav finansministeriet ägde rätt att vid beräkning av ålderstillägg taga i betraktande även tjänstgöring av annan art än den ovannämnda, likväl högst åtta

är. Detta stadgande avsåg icke att utvidga grunderna för beviljande av ålderstillägg, utan gav rätt att räkna vederbörande tillgodo sådan annan tjänstgöring, som varit särskilt förtjänstfull och för landet nyttig eller annars väl kunde jämföras med ordinarie statstjänst.

De av Regeringen föreslagna ålderstilläggen, vilka hittills varit i de lägre avlöningsklasserna 16 % och i de högre 12 % av grundlönen, skulle enligt den nya lönelagen bli i de lägsta klasserna 25 %, i mellanklasserna 17 - 20 % och i de högsta 10 - 12 % av grundlönen. De skulle utbetalas fem gånger med fyra års intervaller, varigenom det sista ålderstillägget skulle tillfalla innehavare av tjänst eller befattning efter 20 års tjänst.

Beträffande familjetilläggen framhölls i propositionen, att staten i familje- och dyrtidstillägg under år 1942 erlade tvåhundra mark månadslönen för varje innehavares av tjänst eller befattning eget eller makes barn eller adoptivbarn, vars försörjning ålåg honom och som icke fyllt 16 år. För utjämning av innehavares eller befattning med familj utkomst borde ett stadgande om sådant familjetillägg intagas i avlöningslagen. Den befolkningspolitiska hänsyn krävde, att familjeförsörjares ställning i högre grad än förut underlättades och säkerställdes. Därför föreslogs att familjetillägget i lag fastställdes till tvåhundra mark i månaden för varje barn, som borde försörjas, och att detta måtte utbetalas tillslutet fyllt 17 år.

Prisnivån på tjänstgörings- och bostadsorten hade under de senaste

ren allt mer tagits i betraktande vid vissa statens prestationer och för detta ändamål hade landets olika orter på grund av sin relativa dyrhetsgrad klassificerats i olika grupper. Efter en relation av tillämpade olika dyrtidsgrupperingar föreslog Regeringen, att ett stadgande härom i det nya förslaget till lönelag skulle intagas samt framhöll avsikten vara att låta de närmare bestämmelserna om dyrortstilläggets storlek ingå i avlöningsförrordningen.

I avseende å naturaförmåner och vederlagen för dem hade följande mera betydande ändringar föreslagits: vederlagen, som icke fingo överstiga de på orten gängse prisen, skulle bestämmas i enlighet med den rådande medelhyresnivån; statsrådet skulle fastställa det normala antalet rum i tjänstebostäder för innehavare av tjänst eller befattning i de olika avlöningsklasserna samt grunderna, enligt vilka vederlagen skulle fastställas vederlagen skulle bestämmas av vederbörande ministerium inom gränserna för de maximi- och minimibelopp statsrådet med stöd av de olika orternas dyrhetsgrad godkänt, och för högst fem år i sänder; samt för innehavarnas av de till högsta avlöningsklasserna hörande tjänsterna och befattningarna skulle statsrådet fastställa vederlaget för bostadsförmåner i varje fall skilt för sig. Slutligen skulle ministerierna vid behov utfärda närmare bestämmelser om vederlag för tjänstebostäder och övriga naturaförmåner.

Emedan staten var tvungen att vid behov i sin tjänst antaga personer för handhavande av uppgifter, vilka icke kunde anses permanenta, men dock

kunde äga bestånd i många år, ansåg Regeringen, då dessa personers befattningar icke kunde uppföras på ordinarie stat, det nödvändigt, att deras ställning i någon mån förenhetligades och säkerställdes. Det ansågs dock icke nödigt att inrymma stadganden härom i avlöningslagen, utan avsikten var att om dessa förhållanden utfärda förordning.

Av propositionens övriga innehåll, som kan hava betydelse för klargörande av landskapsnämndens förslag, må här nämnas, att ett uttryckligt stadgande om beviljande av rätt för, bland annat, lektorer vid lärdoms-skolor att bliva uppflyttade i närmast högre avlöningsklass, om dessa äro berättigade till ålderstillägg för tio års tjänst, skulle intagas i avlöningslagen, Vissa innehavare av tjänster och befattningar erhöllo utöver grundlönen särskilda tilläggsarvoden, för vilka i statsförslaget särskilda anslag anvisats, såsom personella avlöningstillägg, m.m. Då avlöningslagen hittills icke innehållit några bestämmelser därom, under vilka förutsättningar dessa tillägg kunde erläggas, intogs i Regeringens lagförslag ett stadgande om villkoren för utbetalning av tilläggsarvoden för utförande av uppgifter, hörande till tjänsten eller befattningen, eller för ersättning av kostnader, föranledda av tjänsteutövning. Till sistnämnda kostnader hörde exempelvis beklädnadshjälp för tjänstedräkt. Den föreslagna ordalydelsen i lagen möjliggjorde dessutom erläggande av tilläggsarvoden åt t.ex. skickliga stenografer och maskinskriverskor i ämbetsverken.

I syfte att förhindra ett sådant förfarande, att tjänst eller befattning under långa tider handhades av vikarie, till vilken endast en del

lönen erlades, föreslog Regeringen att senast från den tidpunkt, då havandet av tjänsten eller befattningen utan avbrott fortlöpt tre månader, skulle därför utbetalas avlöning, motsvarande full grundlön, med avdrag av pensionsavgifter och lönebesparing.

I propositionen framhölls även stadganden om avtalslöner. Men då avtalstjänster näppeligen komma att inrättas i landskapet, kunna dessa bestämmelser här saklöst förbigås.

Slutligen må framhållas att för ernående av ett enhetligt rättsskydd föreslagits, att i alla ärenden rörande avlöning högsta förvaltningsdomstolen skulle vara den högsta rättsinstansen.

Det synes landskapsnämnden naturligt att jämväl landskapets tjänstemän eller befattningshavare, såsom utövande i statsmakten liggande befogenheter, i avseende å avlöningsförmåner likställas med statens motsvarande tjänstemän eller befattningshavare. Och de motiv, som uti Regeringens ovan nämnda proposition framhållits för en reformering av innehavarnas tjänst eller befattning avlöningsförhållanden under nuvarande krigs- och dyrtid med påföljd av penningvärdets fall, måste även kunna i stort sett anses hållbara i avseende å tjänstemännens eller befattningshavarnas i landskapet avlöningar. Fördenskull kan landskapslagen av den 8 juni 1925 angående grunderna för avlöning i landskapets tjänster och befattningar, baserad på stadgandena i rikslagen om enahanda grunder av den 29 december 1923 för statens funktionärer, icke vidare motsvara sitt ändamål. Och har landskapsnämnden förty utarbetat förslag till ny lönelag för landskaps-

förvaltningen underlydande funktionärer. Med hänsikt till det här tidigare nämnda och med beaktande jämväl av den för landskapet betydelsefulla kompensationsfrågan, har landskapsnämnden ansett nödvändigt att uti sitt förslag i största huvudsak upptaga den nya rikslönelagens stadganden. Men då landskapsnämnden enligt redan så att säga hävdvunnen tolkning icke har rätt att utfärda förordning, utan endast Landstinget är behörigt att lagstifta även å sådana områden, som enligt rikets rättsordning hänföra till kategorin förordningar, och enär Landstinget därjämte är berättigad att i landskapslag recipiera rättssatser, hörande till rikets förordningar eller statsrådsbeslut, har landskapsnämnden i förslaget också upptagit särskilda bestämmelser från ovannämnda löneförordning av den 19 januari innevarande år. I anseende till det här framhållna, torde de i landskapsnämndens förslag ingående stadganden icke tarva någon motivering utom i nedannämnda hänseende.

Landskapsnämnden har ansett nödigt att i förslaget upptaga samtliga de avlöningsklasser, som förefinnas i rikets lönelag, detta av orsak, att penningvärdet eventuellt ytterligare kan falla och att nya tjänster eller befattningar kunna av landskapsnämnden inrättas och måste inpassas i klå uti landskapets lönelag. Och en sådan åtgärd medför ingen risk, enär, på sätt i 23 § av lagen om Ålands landskapsförvaltning är uttryckligen påbjudet, kan nämnda landskapsnämndens rätt, såvitt särskild utgift är hän med förenad, utövas endast i den mån anslag blivit i utgiftsstaten ställt till nämndens förfogande.

Med hänsikt till här ovan framhållna sakförhållanden och då Landstinget under de förgångna åren städse vinnlagt sig om att i mesta mån tillgodose landskapsfunktionärernas berättigade intressen, får landskapsnämnden härmedelst förelägga Landstinget till antagande följande förslag till landskapslag:

" L a n d s k a p s l a g

om avlöning i landskapsförvaltningen underlydande tjänster eller befattningar uti landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

Landskapslagens tillämpningsområde.

1 §.

Till innehavare av Ålands landskapsförvaltning underlydande tjänst eller fast huvudbefattning erlägges avlöning enligt denna landskapslag.

I landskapets extraordinarie befattningar, så ock för bisysslor, erlägges arvode i enlighet med vad inom gränserna för landskapets inkomst- och utgiftsstat bestämmes.

Ordinarie avlöning.

2 §.

Innehavares av tjänst eller befattning ordinarie avlöning utgöres av grundlön jämte ålders- och familjetillägg.

Då det officiella indexet i riket, jämfört med prisnivån vid tiden för ikraftträdandet av denna landskapslag, utvisar en avsevärd stegring av levnadskostnaderna, kan till innehavare av tjänst eller befattning såsom

tillskott till den ordinarie avlöningen erläggas dyrtidstillägg inom gränserna för utgiftsstaten.

Till innehavare av tjänst eller befattning, vars verksamhet är förlagd till ort inom landskapet, som enligt det officiella levnadskostnadsindexet är förhållandevis dyr, kan, enligt gällande bestämmelser i riket, inom gränserna för utgiftsstaten erläggas dyrortstillägg såsom tillskott till den ordinarie avlöningen.

3 §.

Beroende av det ansvar och den arbetsmängd, som äro med tjänsten eller befattningen förenade, så ock av den kunskap och förmåga, som därtill erfordras, hänföras tjänster och befattningar med grundlön inom gränserna för utgiftsstaten till avlöningsklasser, i vilka beloppet av grundlönen och ett ålderstillägg för år är:

Avlöningsklass	Grundlön	Ålderstillägg
1	20,700 mark	960 mark
2	21,900 "	1,020 "
3	23,100 "	1,080 "
4	24,600 "	1,140 "
5	26,100 "	1,200 "
6	27,600 "	1,260 "
7	29,400 "	1,320 "
8	31,200 "	1,380 "
9	33,000 "	1,440 "
10	35,100 "	1,500 "
11	37,200 "	1,560 "
12	39,300 "	1,680 "
13	41,700 "	1,800 "
14	44,100 "	1,920 "
15	46,800 "	1,980 "
16	49,500 "	2,040 "
17	52,500 "	2,100 "
18	55,500 "	2,160 "

19	58,800 mark	2,220 mark
20	62,100 "	2,280 "
21	65,700 "	2,340 "
22	69,300 "	2,400 "
23	73,200 "	2,460 "
24	77,100 "	2,520 "
25	81,300 "	2,580 "
26	85,500 "	2,640 "
27	90,000 "	2,700 "
28	94,800 "	2,760 "
29	99,900 "	2,820 "
30	105,300 "	2,880 "
31	111,000 "	2,940 "
32	117,000 "	3,000 "
33	123,900 "	3,060 "
34	132,000 "	3,120 "
35	141,000 "	3,180 "
36	150,000 "	3,240 "
37	165,000 "	3,360 "
38	180,000 "	3,600 "

Landskapsnämnden äger, i den mån anslag blivit uti landskapets utgiftsstat ställda till landskapsnämndens förfogande, bestämma, till vilken avlöningsklass varje tjänst eller befattning skall hänföras.

4 §.

Äldre och yngre lektor vid Ålands lyceum och folkskolinspektorn uti landskapet Åland erhålla efter sammanlagt tio års tjänst som ordinarie i nämnda tjänster avlönning enligt närmast högre avlöningsklass än den i 3 § nämnda.

5 §.

Innehavare av tjänst eller befattning beviljas efter 4, 8, 12, 16 och 20 tjänsteår ett ålderstillägg varje gång.

Som tjänsteår räknas den tid vederbörande efter fyllda tjuguetta år varit innehavare av tjänst eller befattning med grundlön. Som tjänsteår

rekanas jämväl den tid vederbörande under tiden för krigstillstånd varit i militärtjänst.

Innehavare av tjänst eller befattning äger i avseende å åldersstillägg tillgodoräkna sig hela den tid han efter fyllda tjuguettt år innehåft landskapstjänst eller befattning eller stats tjänst eller -befattning eller såsom tillsvidare eller som vikarie tillförordnad handhaft landskapstjänst eller -befattning eller stats tjänst eller -befattning. Likaså om den tid han innehåft sådan ordinarie befattning i riket eller landskapet som enligt gällande bestämmelser kan betraktas såsom huvudsyssla.

I avseende å åldersstillägg är innehavare av tjänst eller befattning efter fyllda tjuguettt år berättigad att i landskapets eller statens extraordinarie befattning, som icke kan betraktas såsom bisyssla, tillgodoräkna sig den del av sin tjänstetid, som överstiger två år.

För den tid innehavare av tjänst eller befattning efter fyllda 21 år varit:

i kommun, kommunal centralorganisations, kommunal sammanslutnings eller religiöst samfunds befattning,

lärare i privat högskola eller i privat lärdomsskola eller uppfostningsanstalt, som åtnjuter landskaps- eller statsunderstöd,

läkare eller djurläkare i bolags, sammanslutnings, samfunds eller enskild inrättnings tjänst,

i tjänst hos landskaps- eller statsunderstöd åtnjutande lantbruksgenorganisation eller organisation för huslig ekonomi, skogsvårdsnämnd, cen-

ralskogssällskap, centralhandelskammaren, handelskammare, vetenskaplig eller konstnärlig organisation eller av landskapet eller staten övertager telefoninrättning,

äger han tillgodoräkna sig den del, som överstiger fyra år, om befattningen varit huvudsyssla samt med avseende å kompetensvillkor och beskaffenhet kan likställas med den landskapstjänst eller -befattning eller statstjänst eller -befattning, vilken han efter entledigandet från befattningen först tillträtt.

Av särskilda skäl kan innehavare av tjänst eller befattning berättigas att vid beräkandet av ålderstillägg även tillgodoräkna sig annan tjänstetid, dock högst åtta år.

Vid sammanräkmandet för ålderstillägg av olika tjänstetider tagas blott fulla månader i betraktande.

Är tjänsteåret delat i terminer räknas en termins tjänsteutövning såsom sex månader, Tjänstgöring såsom lärare under en fem månaders sommarkurs vid läroanstalt för huslig ekonomi eller tjänstgöring under ett läseår vid folkhögskola eller arbetarinstitut beräknas i avseende å ålderstillägg motsvara ett halvt år.

I tjänst eller befattning, som på grund av ersättning för tjänsteupdrag är hänförd till lägre avlöningsklass än den, till vilken den på grund av sin art bort höra, beviljas ålderstillägg enligt avlöningsklass motsvarande tjänstens eller befattningens art.

Vid beräkning av ålderstillägg och sådan tjänstgöringstid, som nämnes i 4 §, avdrages den tid, innehavare av tjänst eller befattning till följd av avbrott i tjänstgöringen icke skött sin tjänst eller befattning.

Som avdrag räknas dock icke den tid, under vilken innehavare av tjänst eller befattning

a) åtnjutit semesterledighet,

b) till följd av sjukdom varit tjänstledig, därest ledigheten icke medfört i 12 § i avlöningslagen stadgat innehållande av halva lönen,

c) till följd av havandeskap eller förlossning med stöd av 13 § i avlöningslagen varit tjänstledig,

d) till följd av offentligt uppdrag eller skötsel av annan tjänst eller befattning i de fall, som nämnas i 14 § i avlöningslagen, varit förhindrad att sköta sin tjänst eller befattning, med undantag av värnpliktstid i aktiv trupp under fredstid,

e) varit tjänstledig för studier, som nämnas i 17 § 2 mom, avlöningslagen,

f) av annan orsak varit tjänstledig högst en månad under samma kalenderår och

g) utan orsak varit avhållen eller förhindrad att utöva sin tjänst eller befattning.

7 §.

Ålderstillägg beviljas och annat ärende rörande innehavare av tjänst

eller befattning enligt lag tillkommande avlöning avgöres av Ålands landskapsnämnd.

8 §.

Är samma person innehavare av två landskapets tjänster eller befattningar, erlägges till honom ålderstillägg endast för den högre avlönade tjänsten eller befattningen.

9 §.

Då till ålderstillägg berättigad innehavare av tjänst eller befattning förordnats att tillsvidare eller som vikarie sköta annan tjänst eller befattning, erlägges till honom ålderstillägg enligt den till hans ordinarie tjänst eller befattning hörande grundlönen.

10 §.

I familjetillägg erlägges till innehavare av tjänst eller befattning tvåtusenfyrahundra mark om året för varje barn under sjutton år, som han har att försörja, och tages härvid i betraktande innehavares av tjänst eller befattning samt hans makas barn och adoptivbarn.

11 §.

Ordinarie avlöning utbetalas månatligen i förskott å första söckendag i månaden.

Till tjänst eller befattning utnämnd persons rätt till ordinarie avlöning vidtager från månadens början, därest han då tillträder sin tjänst eller befattning, i annat fall från början av nästpåföljande månad efter den, varunder han tillträtt sin tjänst eller befattning. Till i tjänst.

eller befattning varande person utbetalas familje- och ålderstillägg från början av den månad, som följer efter den, under vilken han förvärvat sådan rätt.

Upphörande av tjänsteförhållandet under månaden inverkar ej på innehavares av tjänst eller befattning eller dennes rättsinnehavares rätt till avlöning för sagda månad.

Avlöningen under tiden för avbrott i tjänstgöring.

12 §.

Har innehavare av tjänst eller befattning på grund av styrkt sjukdom varit förhindrad att sköta sin tjänst eller befattning under samma kalenderår sammanlagt mer än trettio dagar, skall av hans grundlön för den överskjutande tiden innehållas en tredjedel. Varar sådan sjukdom i en fortsättning mer än etthundraåttio dagar, skall hälften av grundlönen för den överskjutande tiden innehållas.

Har sjukdomen förorsakats av i tjänsten eller befattningen inträffad olyckshändelse eller yrkessjukdom, må innehavare av tjänst eller befattning uppbära sin ordinarie avlöning oavkortad under sextio dagar, räknat från dagen för sjukdomens utbrott. Fortgår sjukdomen därutöver, må i 1 mom. nämnda avdrag göras från grundlönen.

Har sjukdomen förorsakats av våld, som på grund av tjänsteutövning dragits till last på innehavare av tjänst eller befattning, må han uppbära sin ordinarie avlöning oavkortad under hela sjukdomstiden, dock högst för trehundrasextio dagar. Fortgår sjukdomen därutöver, må i 1 mom. nämnda avdrag göras från

grundlönen.

Ovan stadgade innehållanden skola även göras, då innehavare av tjänst eller befattning till följd av sjukdom ej kan tillåtas sköta sin tjänst eller befattning.

Om innehavares av tjänst eller befattning rätt till olycksfallsersättning stadgas särskilt.

13 §.

Kvinnlig innehavare av tjänst eller befattning är berättigad att till följd av havandeskap och förlossning erhålla två månaders tjänstledighet med fulla löneförmåner.

14 §.

För innehavare av tjänst eller befattning, som är förhindrad att sköta sin tjänst eller befattning till följd av riksdagsmannaskap eller annat sådant offentligt uppdrag, som ej får avsägas, innehålles en tredjedel av grundlönen.

Då innehavare av tjänst eller befattning beviljas tjänstledighet för offentligt uppdrag eller för skötandet av annan tjänst eller befattning, må han uppbära familje- och ålderstillägg, varjämte till honom må erläggas den del av honom tillkommande aman ordinarie avlöning, som överskjuter den honom på grund av ifrågavarande offentliga uppdrag eller annan tjänst eller befattning tillkommande ersättningen.

För innehavare av tjänst eller befattning, som under fredstid inkallas

för att avtjäna sin värnplikt vid aktiv trupp, innehålles hela avlöningen.
 Angående lön, som skall utbetalas åt till reservens repetitionsövningar
 eller till extraordinarie tjänstgöring eller under tiden för krigstill-
 stånd inkallade, stadgas särskilt.

15 §.

Innehavare av tjänst eller befattning, som förordnas att jämte egen
 tjänst eller befattning sköta annans tjänst eller befattning med grundlön
 är berättigad att uppbära fulla löneförmåner från huvudtjänsten eller be-
 fattningen, men i den andra tjänsten eller befattningen enligt landskaps-
 nämndens prövning högst under tre månaders tid och högst hälften av den
 tillhörande grundlönen, där ej landskapsnämnden av särskilda skäl annor-
 lunda förordnar.

16 §.

Till person, som förordnats att sköta tjänst eller befattning tillsvi-
 dare eller som vikarie, kan erläggas tjänsten eller befattningen åtfölja-
 de grundlön antingen i sin helhet eller delvis. Dock skall, där handhava-
 det av tjänst eller befattning i en fortsättning varat tre månader, för
 den överskjutande tiden erläggas avlöning, motsvarande hela grundlönen
 med avdrag av pensionsavgifter och lönebesparing.

Person, som handhaft ledig tjänst i en följd under längre tid än fyra
 år och som icke uppbär ålderstillägg för annan tjänst, är berättigad til

ålderstillägg enligt denna landskapslag.

17 §.

För innehavare av tjänst eller befattning, som beviljats tjänstledighet på andra än i 12, 13 och 14 §§ nämnda grunder, innehålles under tiden för tjänstledigheten hela hans avlöning, därest han ej kan tillåtas att själv med uppbärande av hela lönen avlöna vikarie, som landskapsnämnden godkänner.

Då sådan tjänstledighet beviljas för deltagande i lärokurser, vilka ämbetsverk eller anstalt anordnat, eller för andra studier, vilka äro ägnade att främja utförande av åliggandena vid ämbetsverket eller anstalten, kan enligt prövning av landskapsnämnden erläggas avlöningen antingen delvis eller i sin helhet.

18 §.

Avlöning innehålles i sin helhet för innehavare av tjänst eller befattning, som i straffanstalt undergår frihetsstraff eller därifrån försatts i villkorlig frihet eller som av domstol dömts till skiljande från tjänsteutövning.

19 §.

Avhålles innehavare av tjänst eller befattning från tjänsteutövning medan åtal för brott eller rannsaking pågår, innehålles hälften av hans avlöning under sagda tid. Har innehavare av tjänst eller befattning genom domstols utslag dömts till avsättning från tjänsten, skall hela hans avlöning innehållas, ändock att utslaget ej vunnit laga kraft.

Därest från tjänsteutövning avhållen sedermera ej ådömes eller åläggs straff för handling, för vilken han avhållits från tjänsteutövningen, ska det innehållna beloppet erläggas till honom. Ändras avsättning från tjänsten sedermera till lindrigare straff, skall till innehavare av tjänst eller befattning erläggas hälften av det belopp, som till följd av avsättningen innehållits av hans avlöning.

Tilläggsarvoden.

20 §.

Då innehavare av tjänst eller befattning av viss beskaffenhet är anvisad en särskilt ansvarsfull ställning, har sig tilldelad särskilt stor arbetskyldighet eller innehar i sitt fack större specialkunskaper än vad för tjänsten eller befattningen enligt gällande stadganden fordras, eller är anförtrodd särskilt farliga tjänsteåligganden eller på annat sätt eljest utför sitt arbete under svårare förhållanden än övriga i motsvarande ställning, kan till sådan innehavare av tjänst eller befattning inom gränserna för utgiftsstaten erläggas tilläggsarvode, såsom tjänstgöringspenningar, tillägg för språkkunskap eller annat därmed jämförligt arvode. Likaså kan innehavare av tjänst eller befattning beviljas ersättning för av tjänsten härflytande extra kostnader eller tilläggsarvode för tillkomsten av skapet inbesparade kostnader vid fullgörande av tjänsteuppdrag.

21 §.

Om innehavares av tjänst eller befattning rätt att uppbära förrättningsarvode, avgifter för examina eller annan ersättning för tjänsteför

rättningar stadgas särskilt. Förekomma sådana ersättningar regelbundet och utgöra de en avsevärd del av avlöningen, skola de beaktas vid fastställandet av den avlöningsklass, till vilken tjänst eller befattning skall hänföras.

Naturaförmåner.

22 §.

Innehavare av tjänst eller befattning, som anvisats bostad av landskapet å tjänstgöringsorten eller i dess närhet, skall vara där bosatt, för såvitt landskapsnämnden ej annorlunda förordnar. För dylik bostad, så ock för övriga naturaförmåner, som innehavare av tjänst eller befattning upp-
bär av landskapet, är han skyldig att erlägga vederlag.

Vederlaget får ej överstiga de gängse medelprisen på orten. Anvisas vederbörande naturaförmåner, understigande medelprisen, skall vederlaget beräknas endast efter de anvisade naturaförmånerna; äro förmånerna åter större än medelprisen, skall vederlaget beräknas efter genomsnittsförmånerna.

Landskapsnämnden fastställer grunderna för beräkningen av vederlaget för i avlöningen ingående bostad, lyse och värme och bestämmer storleken av de genomsnittliga bostadsförmånerna.

Vederlaget för naturaförmåner fastställas i varje enskilt fall för högst fem år i sänder.

Vederlag skall månatligen förskottsvis innehållas av innehavares av tjänst eller befattning avlöning.

Särskilda stadganden.

23 §.

Åt innehavare av tjänst eller befattning kan, enligt vad genom landskapslag stadgas, lämnas avgiftsfri sjukvård.

24 §.

Innehavare av tjänst eller befattning må ej mottaga annan avlönad befattning, vilken han är berättigad att avsäga sig, därest han icke erhåller tillstånd därtill.

25 §.

Då innehavare av landskapstjänst eller -befattning, enligt vad därom särskilt är i riket stadgat, blir delaktig i änke- och pupillkassa, skall av grundlönen i tjänsten eller befattningen till vederbörande kassa erläggas stadgade pensionsavgifter och lönebesparing.

26 §.

Var som anser, att vederbörande myndighet förvägrat honom enligt denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade stadganden tillkommande avlöning, framställa skriftligt rättelseyrkande hos denna myndighet, som give beslut i saken. Med detta beslut missnöjd söke ändring däri genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar efter delfämdande av beslutet.

27 §.

Har i 26 § nämnt rättelseyrkande icke framställts inom ett år från dagen, då lönebeloppet bort utbetalas, är rätten till detsamma förluten.

